

tepaV

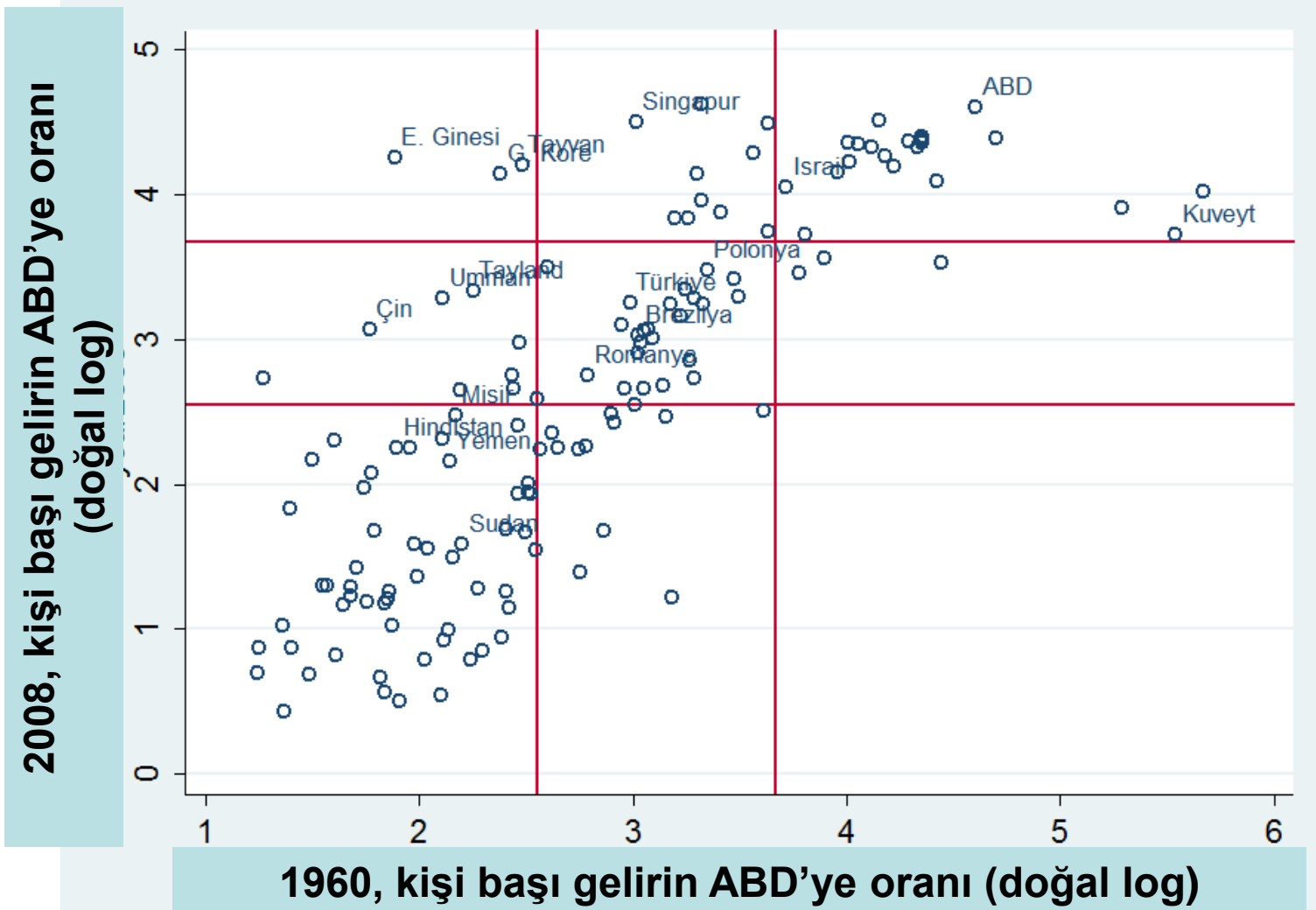
Economic Policy Research Foundation of Turkey

Türkiye'nin esas gündemi orta gelir tuzağından çıkmak olmalıdır

Ankara

26 Haziran 2012

Türkiye'nin esas gündemi orta gelir tuzağından çıkmak olmalıdır

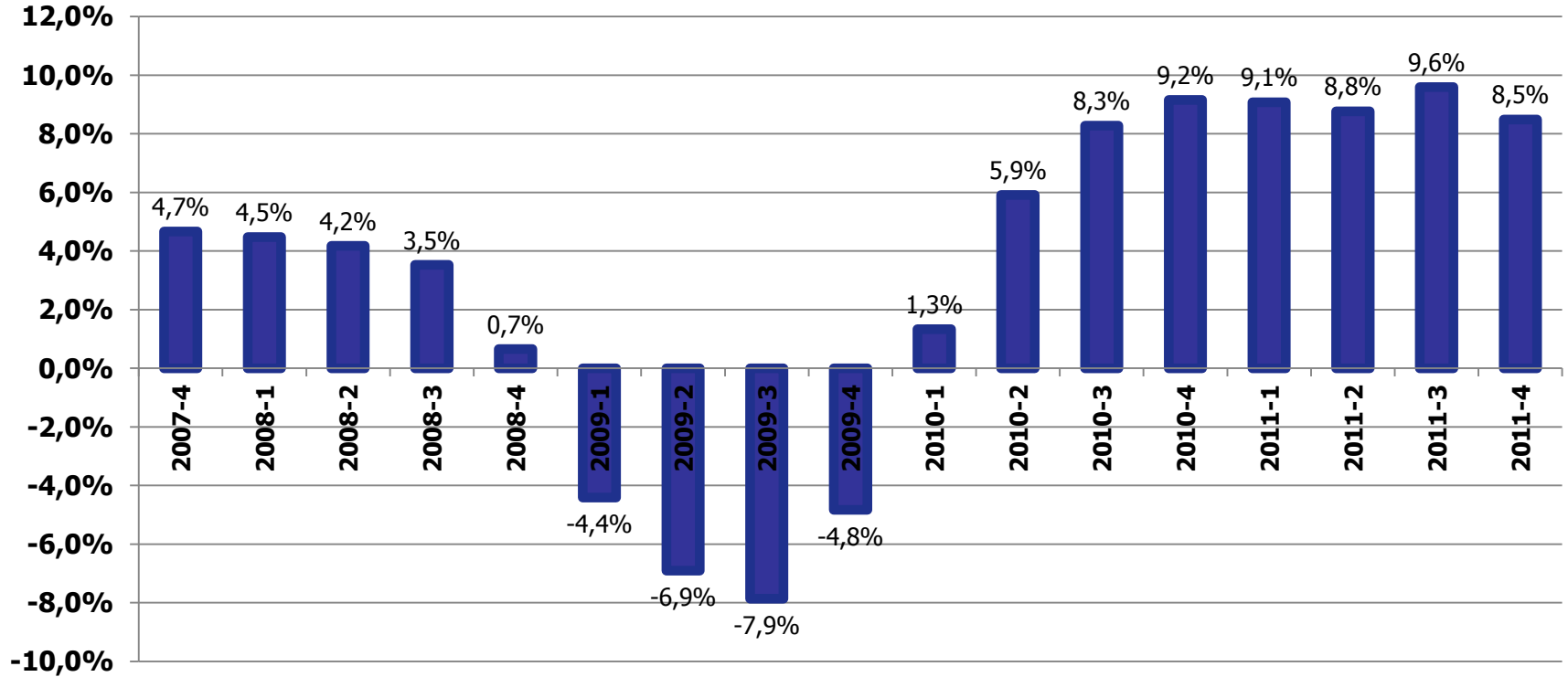

Çerçeve

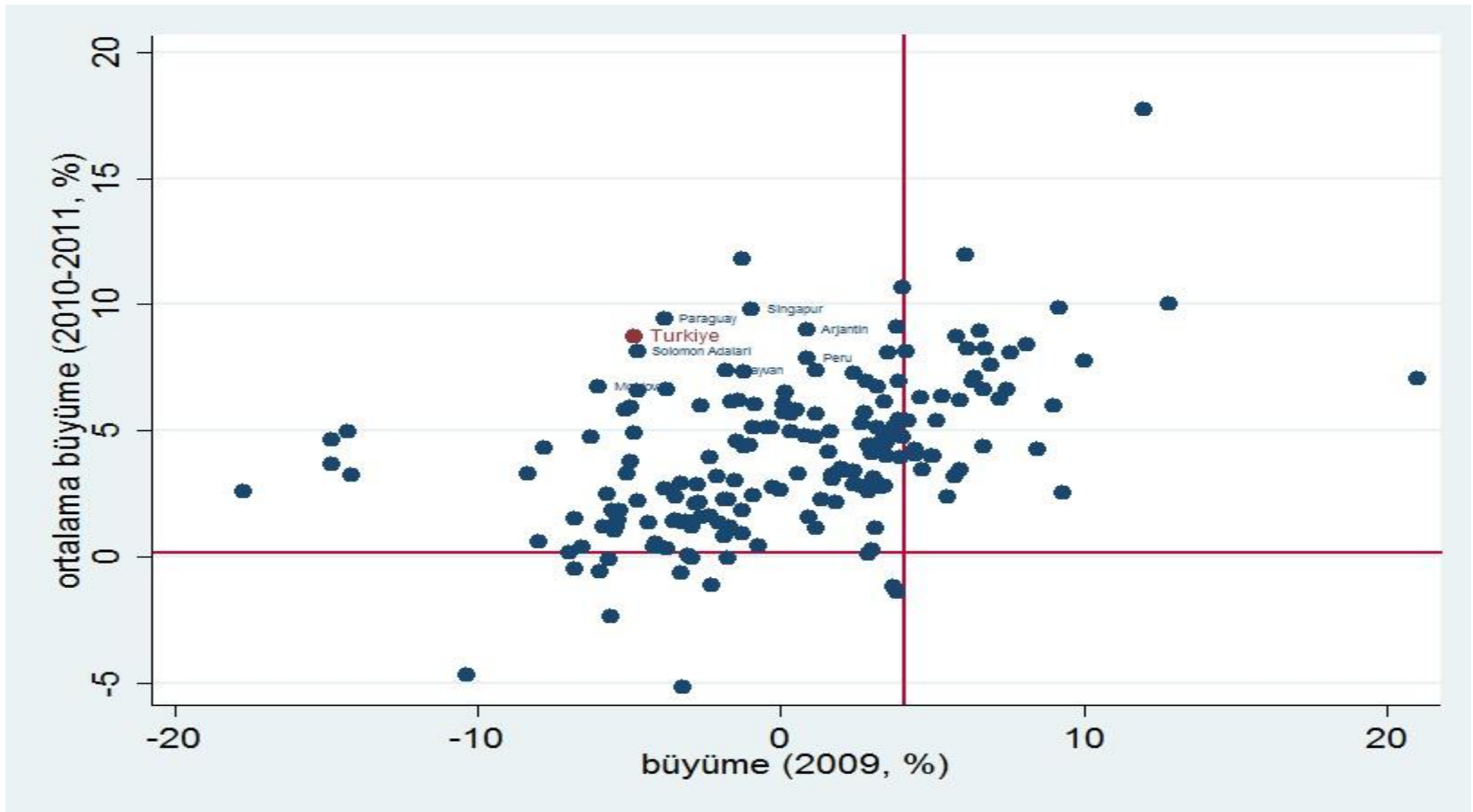
- Türkiye ekonomisinin 2008-2011 değerlendirmesi
 - Büyüme, kamu maliyesi, cari açık...
- Yeni bir küresel krize ne kadar hazırlıklıyız?
 - 2008 yılına kıyasla daha az sağlıklıyız
- Türkiye'nin orta vadeli gündemine nasıl bakmak gerekir?
 - Demografik fırsat ve yapısal dönüşüm

Türkiye ekonomisi, 2008-2011 döneminde ciddi bir stres testinden geçti

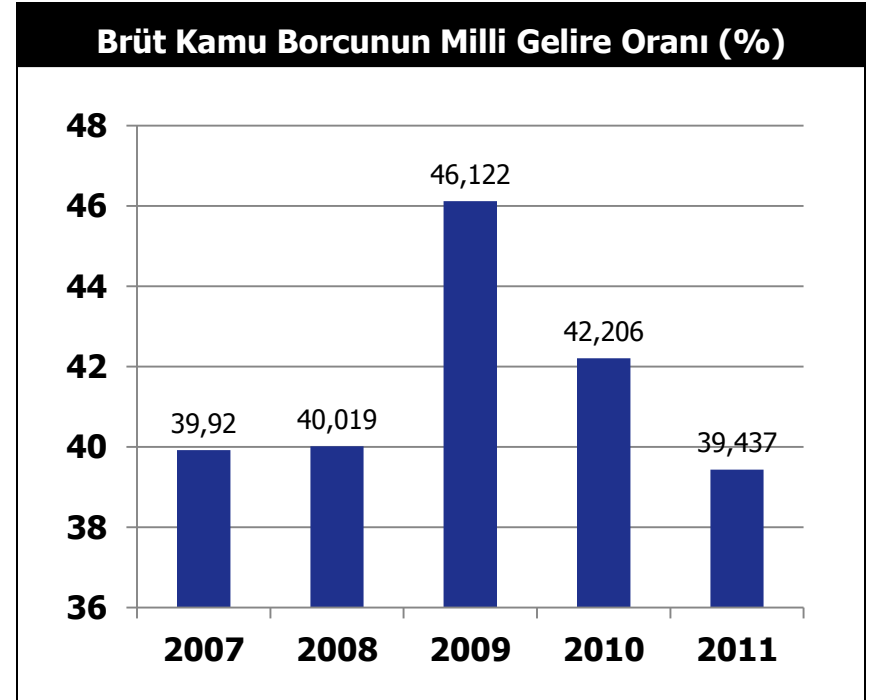
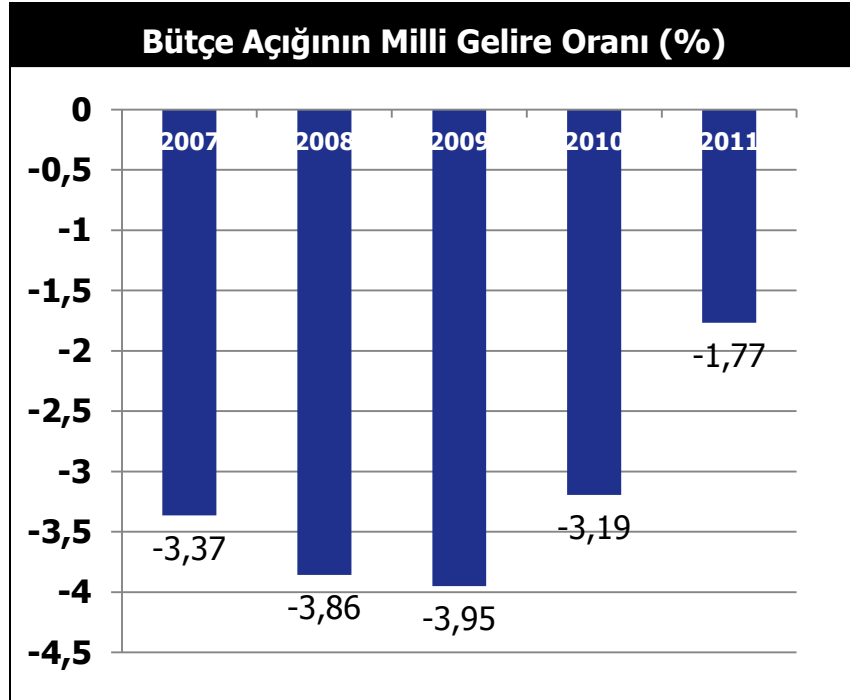
Bir önceki yılın aynı çeyreğine göre milli gelir değişimi (% , yıllıklandırılmış)

Türkiye, 2009-2011 büyüme performansıyla diğer ülkelerden ayrışıyor

Stres testinden geçerken kamu maliyesi sınırlı da olsa kötüleşti, sonra toparladı

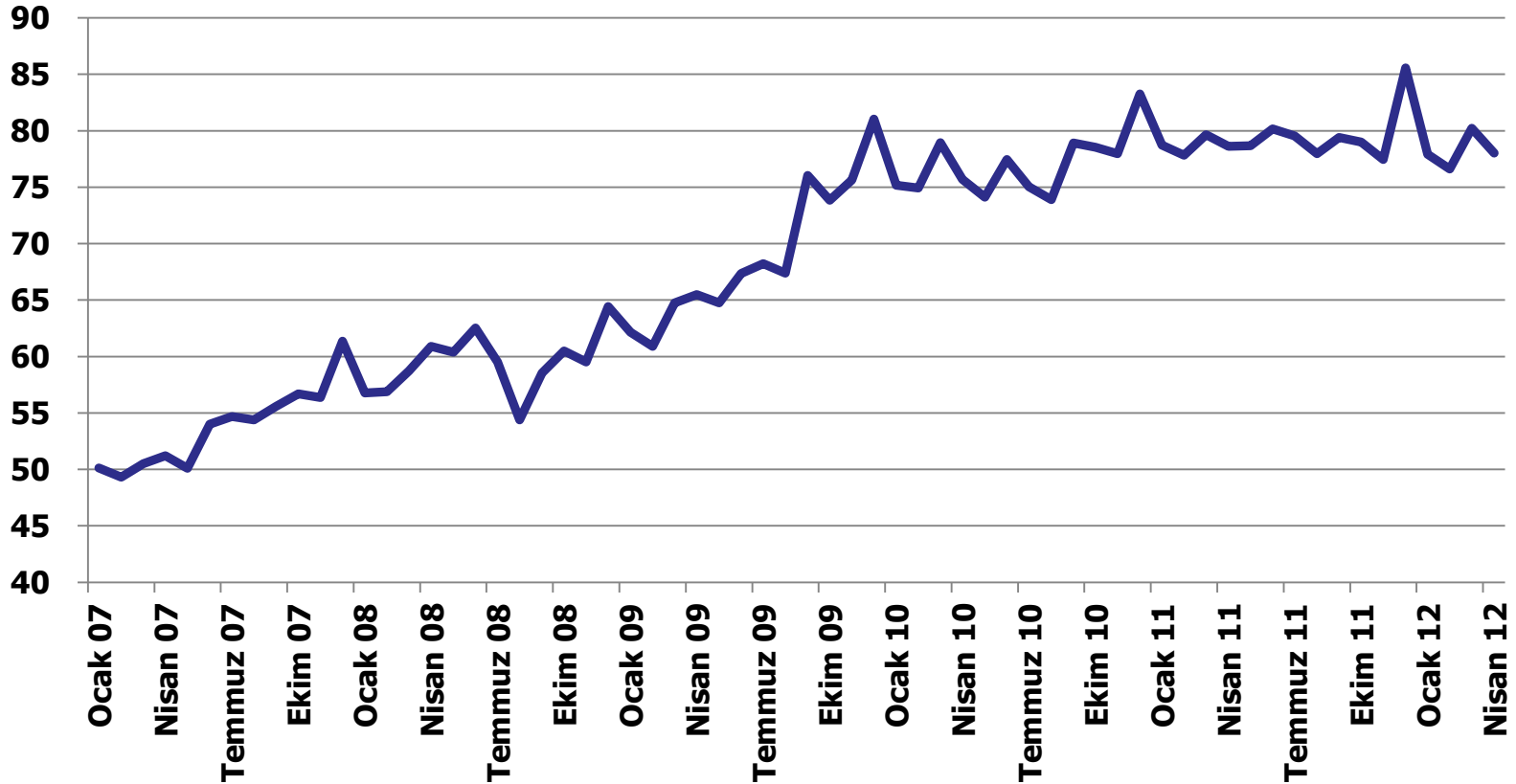

Kamu maliyesindeki performansımız benzer gelir düzeyindeki ülkelere yakın

2011	Brüt Kamu Borcu/Milli Gelir (%)	Bütçe Açığı/Milli Gelir (%)
Hindistan	68,05	-9,13
Brezilya	66,18	-3,23
Polonya	55,39	-5,49
Malezya	52,56	-5,38
Meksika	43,81	0,00
Tayland	41,69	-1,78
Türkiye	39,44	-1,77
G. Afrika	38,77	-4,20
Ukrayna	36,50	-1,53
Çin	25,84	-0,03
Endonezya	25,03	-1,61
Şili	9,91	-1,15
Rusya	9,60	1,60

Kamu maliyesindeki durumumuz çok daha iyi olabilirdi

Faiz dışı harcamaların bütçe gelirlerine oranı (% , y-o-y)

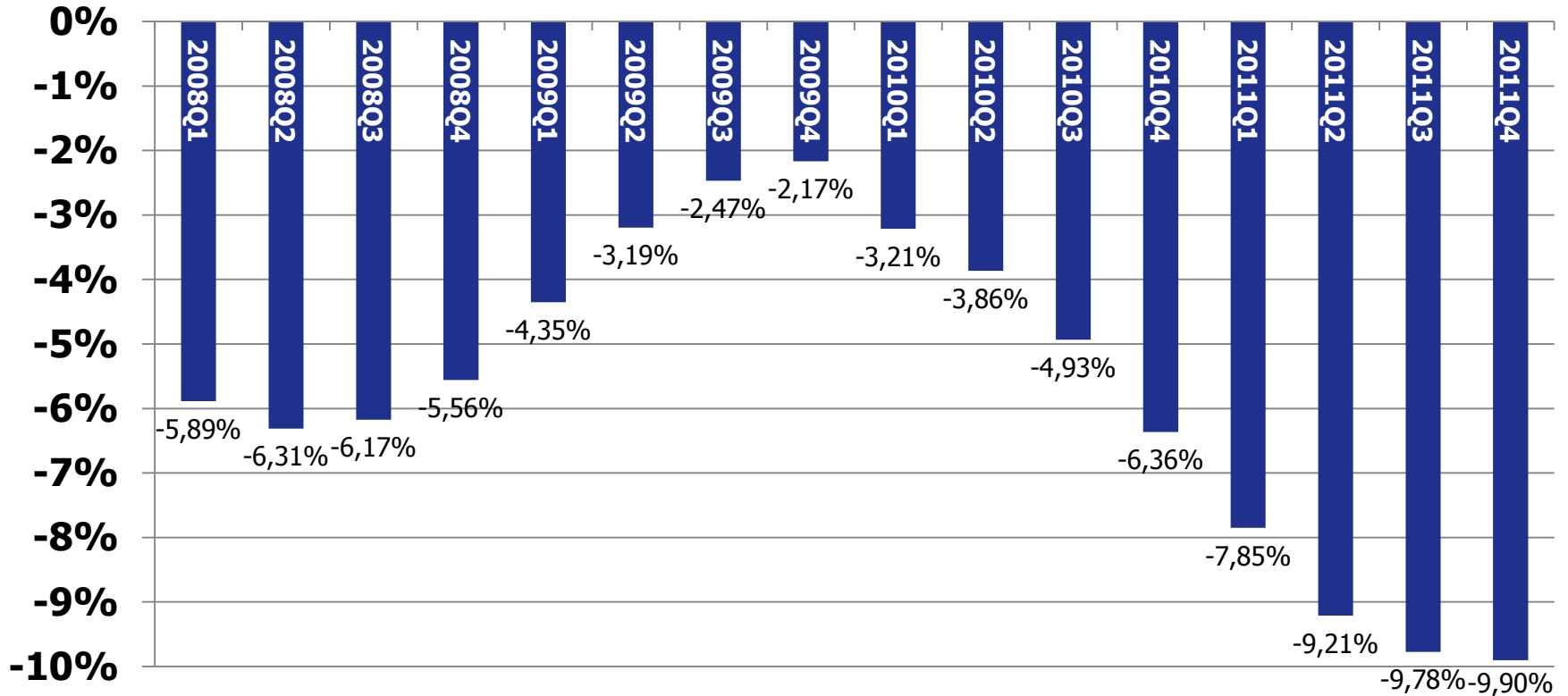
2010 ve 2011'de tüketici kredileri hızlı bir biçimde arttı

Tüketici kredileri ve bireysel kart kullanımının değişimi (yıllıklandırılmış, %)

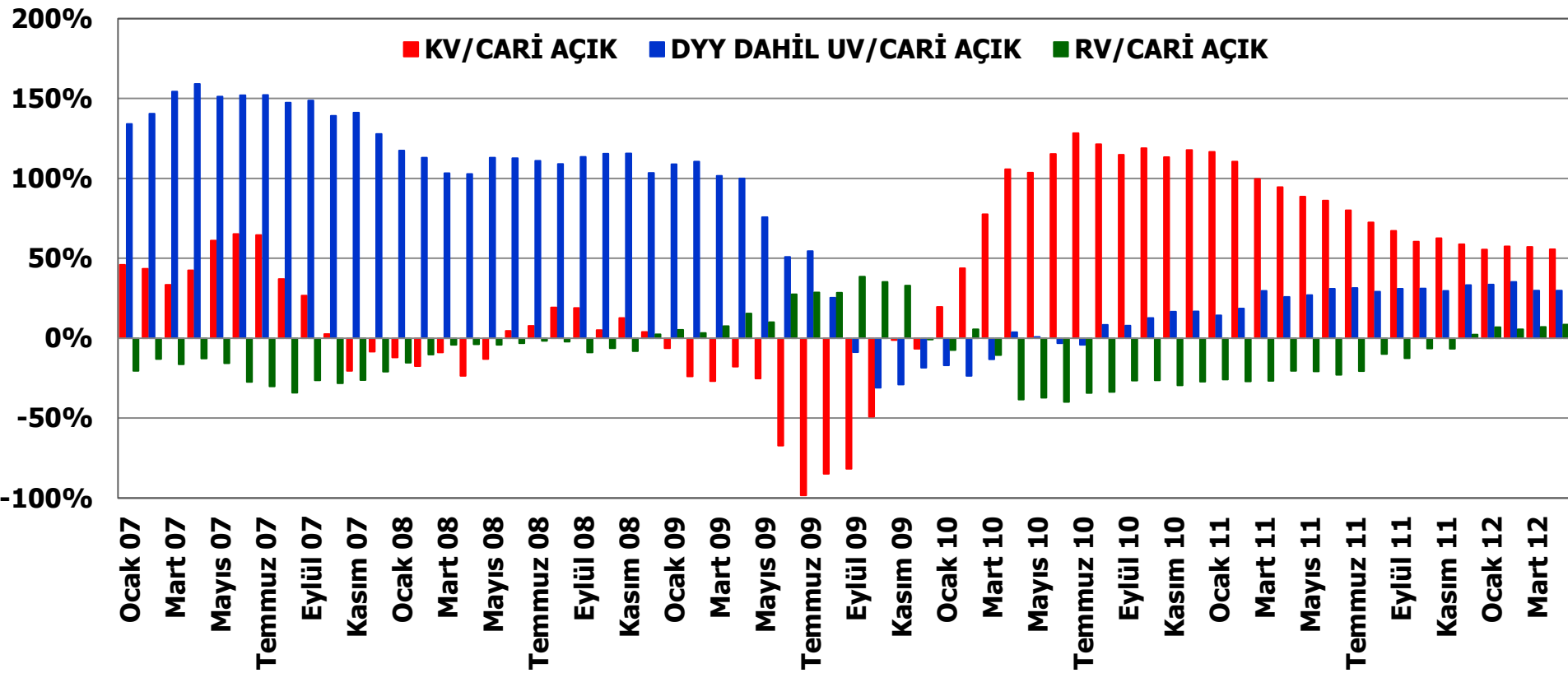
Tüketici kredileri artıp kamu mali disiplini zayıflarken, cari açık rekor düzeylere ulaştı

Faiz dışı harcamaların bütçe gelirlerine oranı (% , y-o-y)

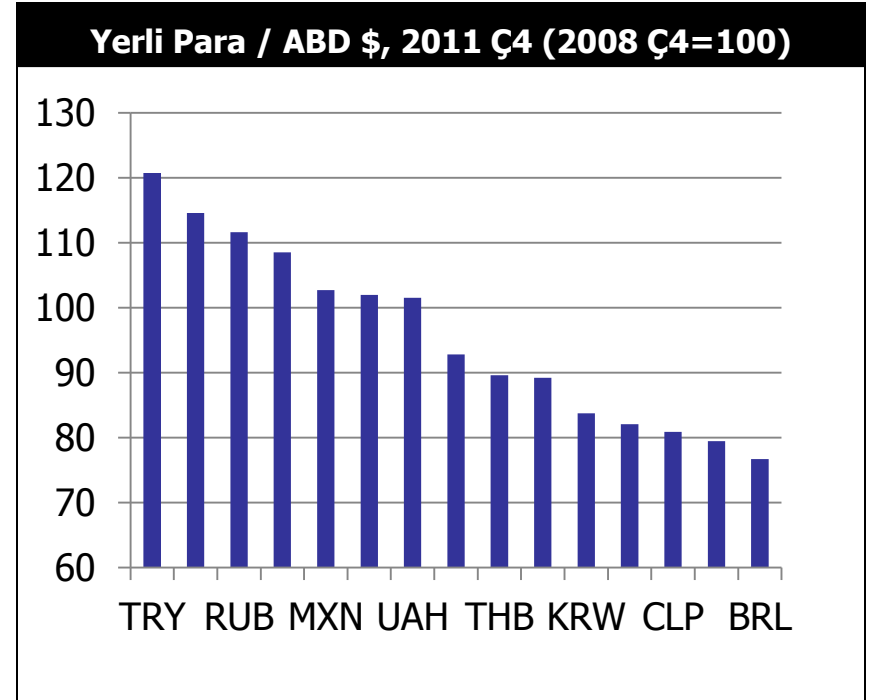
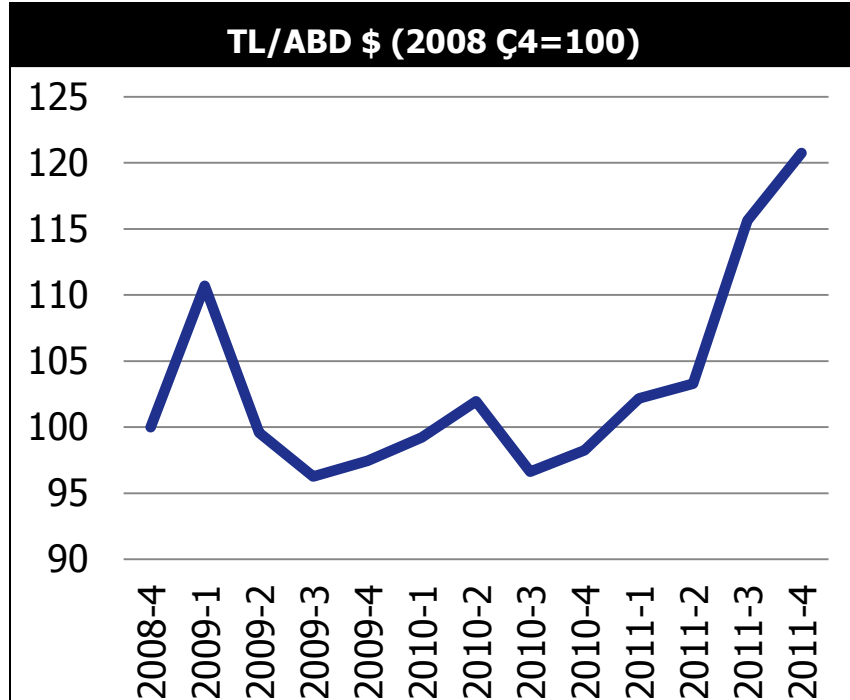

Açığın finansmanında kısa vadeli kaynakların ve rezervlerin önemi artıyor

Cari Açığın Finansman Kaynakları (aylık, %)

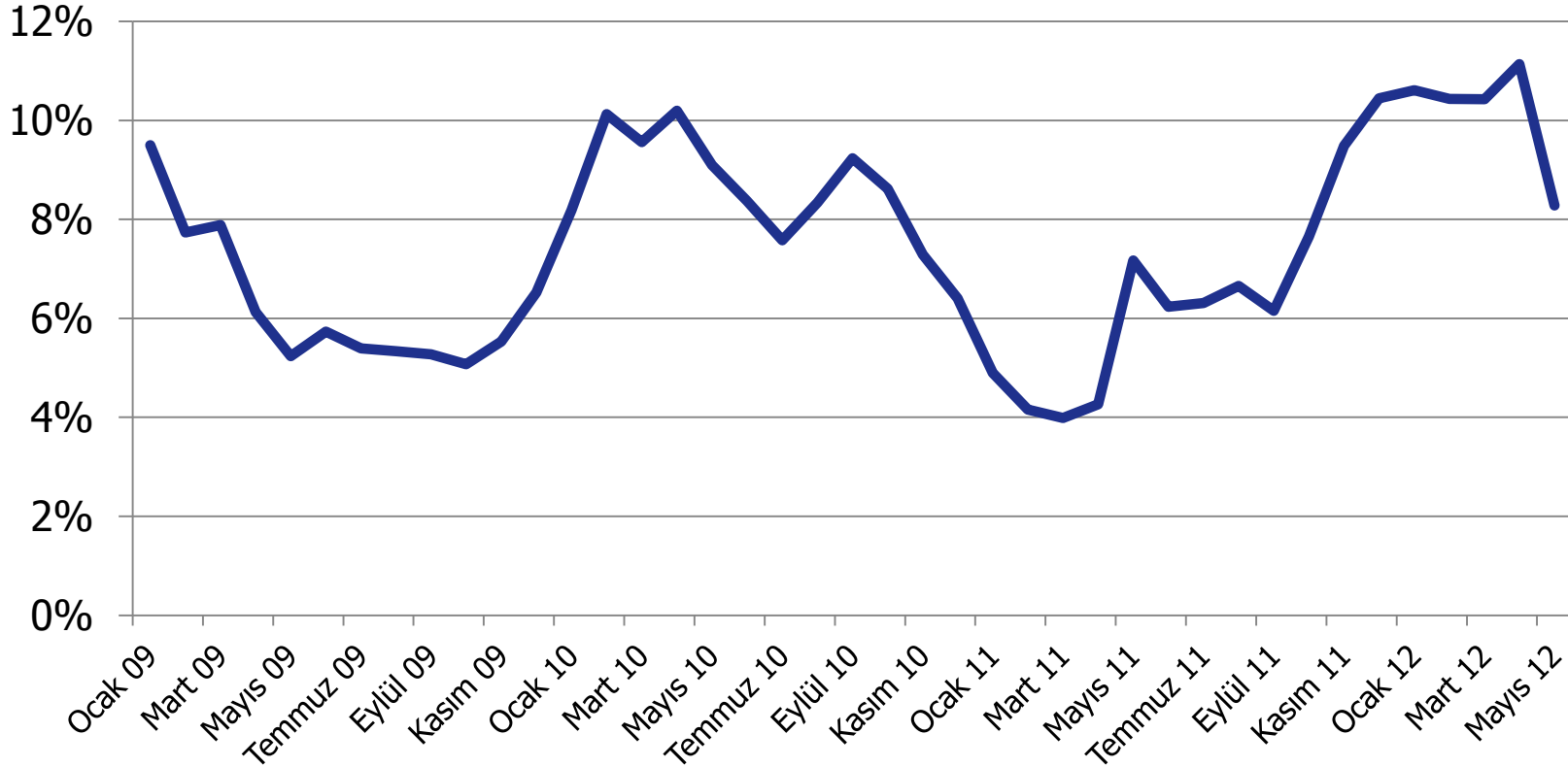

Türkiye, parası en çok değer kaybeden ülkeler arasında yer alıyor

Geçtiğimiz iki yıl boyunca enflasyonda yaşanan yukarı yönlü hareket dikkat çekici

CPI (2003=100, aylık, y-o-y % değişim)

Enflasyonun düzeyi ve artış miktarında gelişmekte olan birçok ülkeyi geride bırakıyoruz

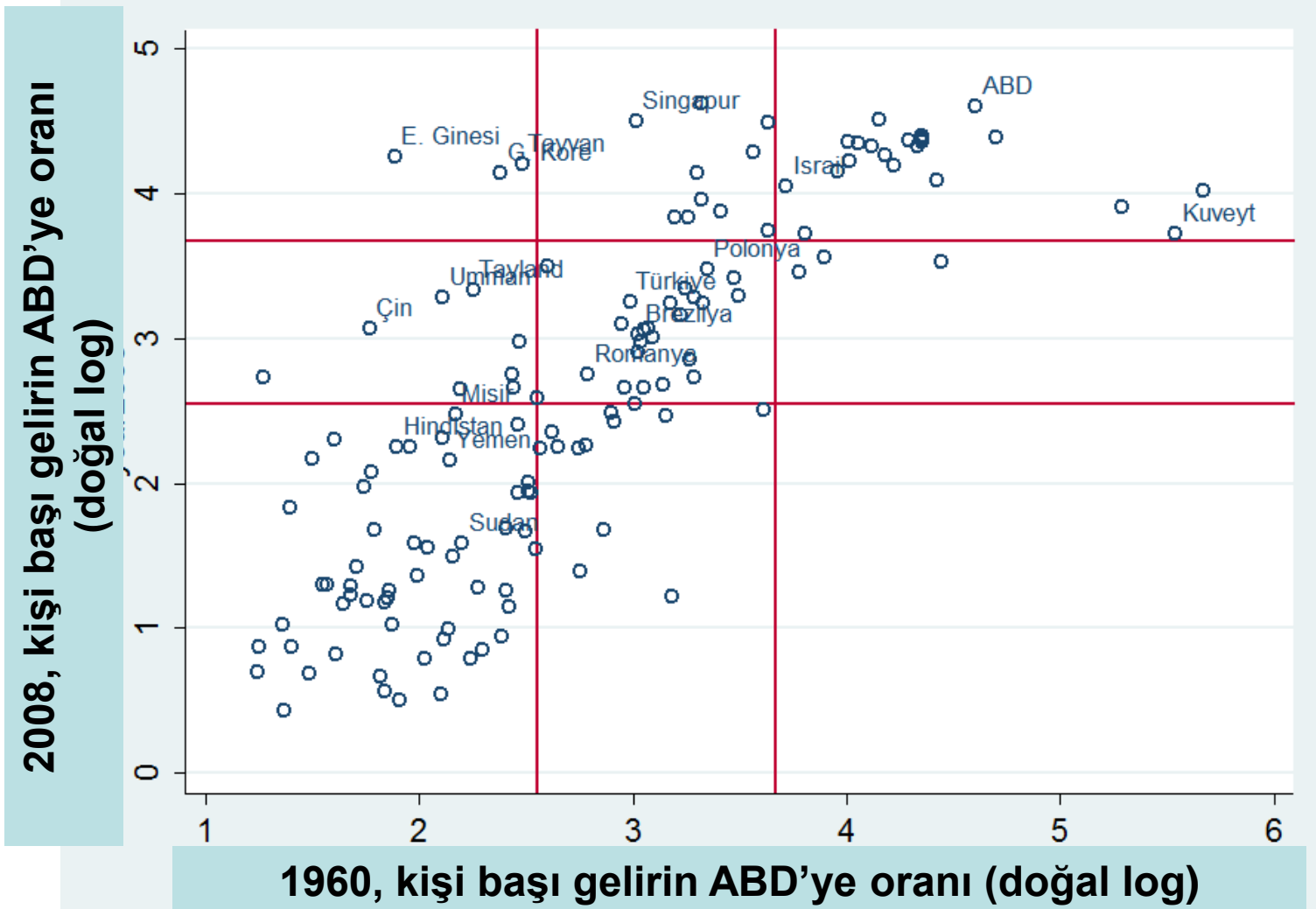
Yükselen piyasa ekonomilerinde tüketici enflasyonu (%)

	2010	2011	Değişim
Türkiye	6,4	10,4	4,0
G. Afrika	3,5	6,1	2,6
Polonya	3,1	4,6	1,5
Şili	3,0	4,4	1,4
G. Kore	3,0	4,2	1,2
Brezilya	5,9	6,5	0,6
Kolombiya	3,2	3,7	0,5
Çek Cum.	2,3	2,4	0,1
Macaristan	4,7	4,1	-0,6
Meksika	4,4	3,8	-0,6
Endonezya	7,0	3,8	-3,2

Kısa vadede Türkiye ekonomisini ne bekliyor?

- 2012'de büyüme hız kesti/kesecek gibi görünüyor
 - Temel kırılma kaynağı cari açık olmaya devam edecek (enflasyon?)
- Yeni bir küresel krize karşı daha az dayanaklıyız
 - Sıkıntı içindeki ülkelerin Euro'dan çıkış ihtimali
- Para ve maliye politikası üzerinde dışarıyı belirleyici olmaya devam edecek
- Türkiye'nin temel riski, kısa vadeli problemlere boğulup, orta ve uzun vadeli meselelere odaklanamamaktır

Türkiye'nin esas gündemi orta gelir tuzağından çıkmak olmalıdır

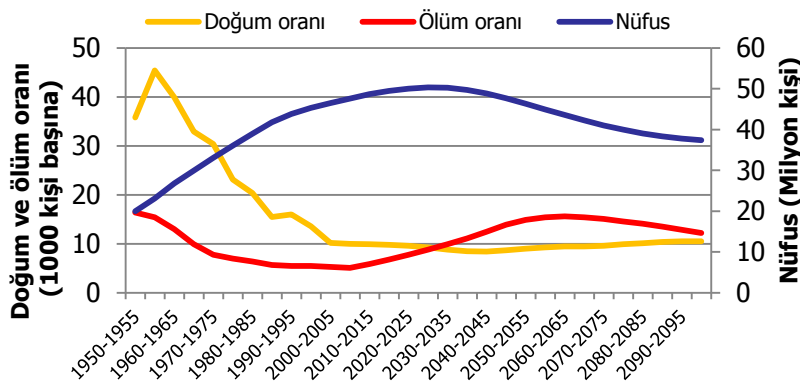
Orta gelir tuzağına düşmeyenleri diğerlerinden ayıran nedir?

- Demografik geçiş ve yapısal dönüşüm, gelişmekte olan ülkelerdeki iktisadi büyümenin ana kaynağıdır
- Bu süreçler akışına bırakılsa bile düşük gelirden, orta gelire geçiş olabilir
- Orta gelir tuzağına yakalanmamak için ise bu süreçlerin doğru bir biçimde yönetilmesi gerekir
 - Güney Kore ve Türkiye karşılaştırması

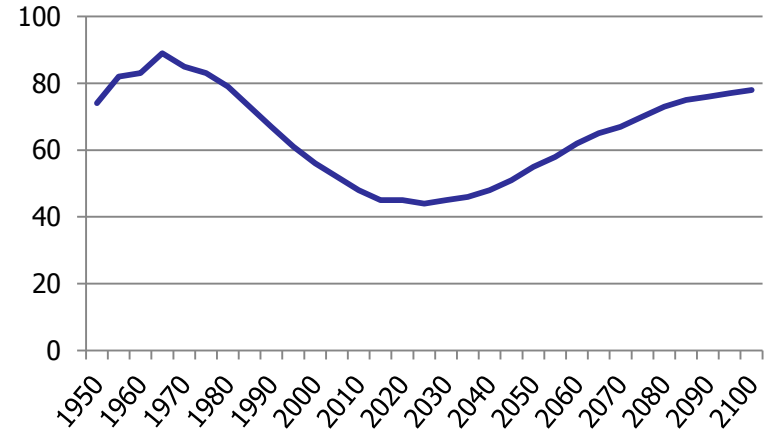
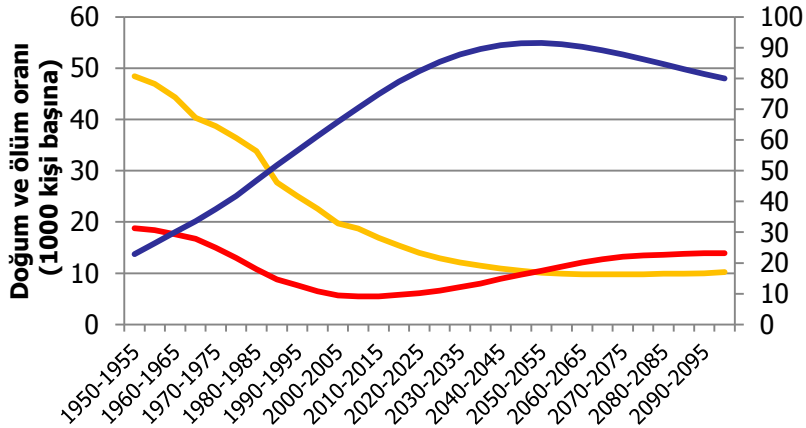
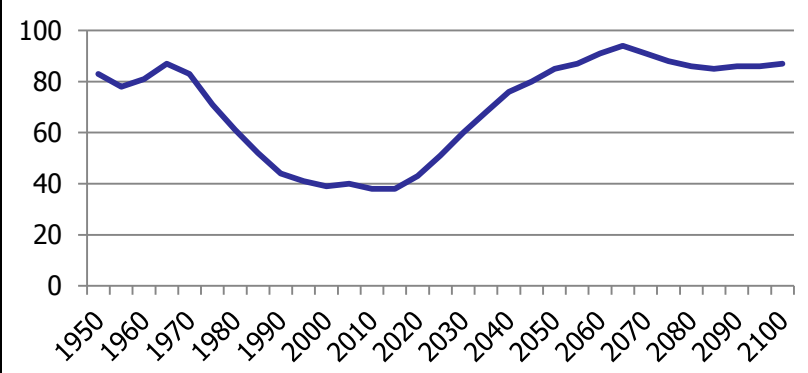
Güney Kore, demografik geçişte, Türkiye'nin 15 yıl önünde

Doğum ve ölüm oranı (bin kişi) ve nüfus (milyon)

Bağımlılık oranı (% çalışma çağındaki nüfus)

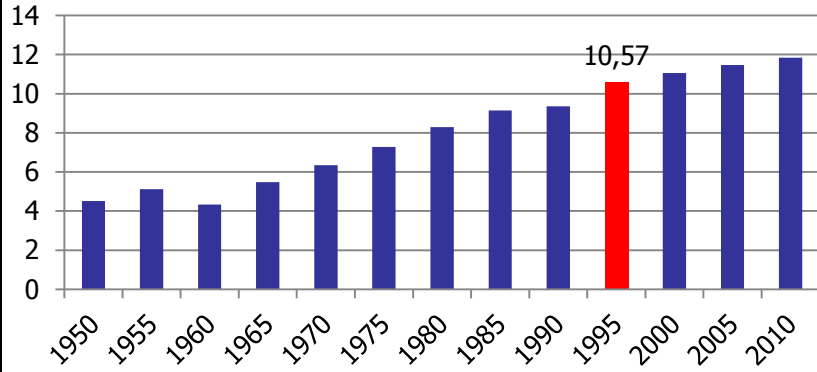

Türkiye (2010), Güney Kore (1995)'den bile daha az eğitilmiş

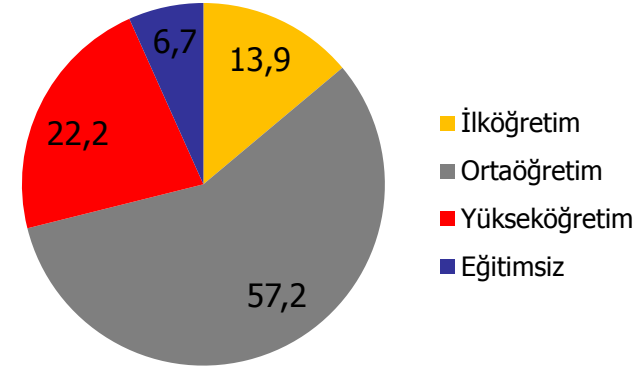

1995

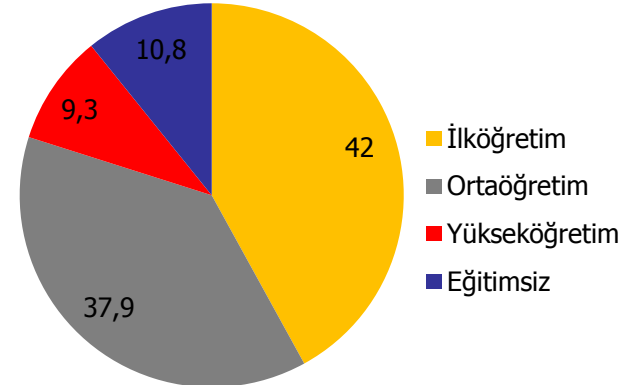
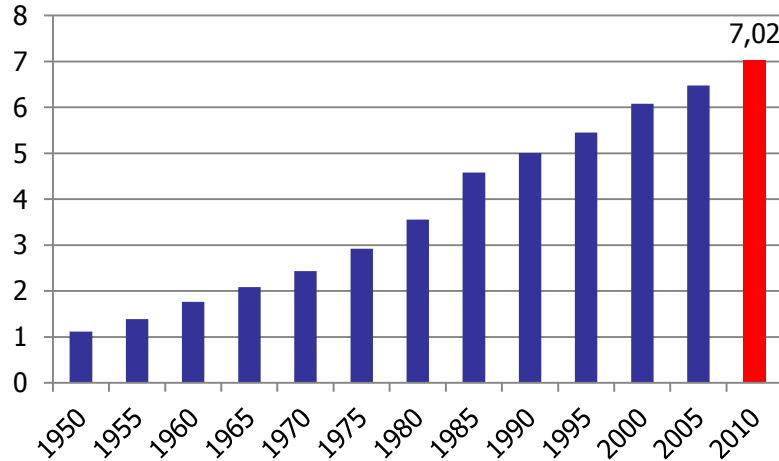
15+ nüfusun ortalama eğitim süresi (yıl)

15+ nüfusun eğitim durumu (%)

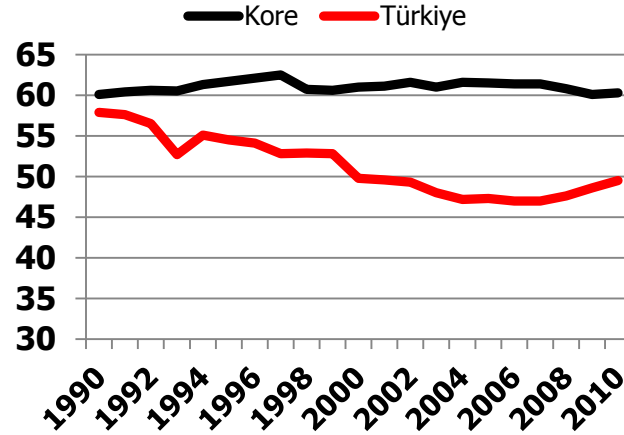

2010

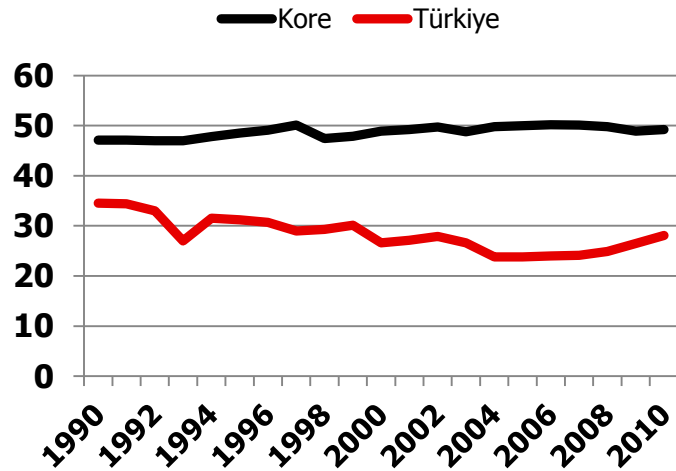

İşgücüne katılım oranlarındaki durum eğitimde olduğundan farksız

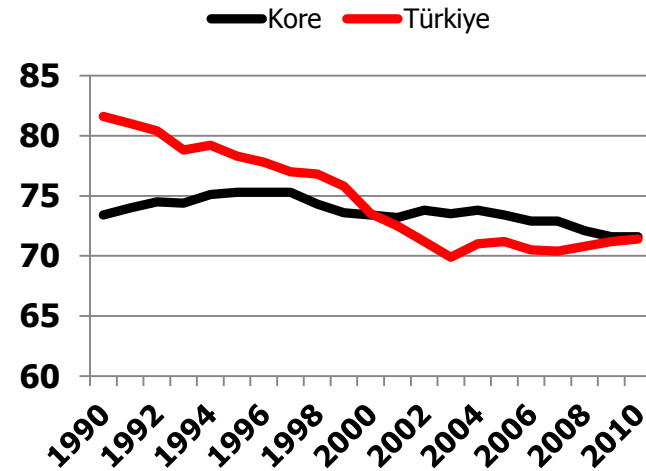
İşgücüne katılım oranı (% 15+ nüfus)

Kadın

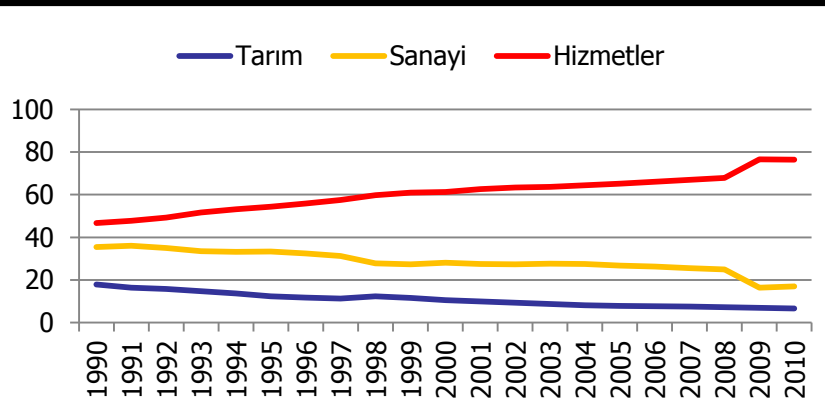
Erkek

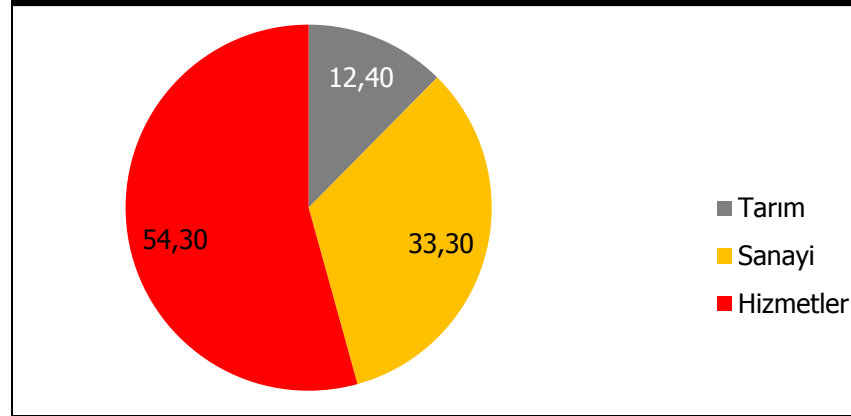
Yapısal dönüşümde Türkiye (2010), Güney Kore (1995)'den geride

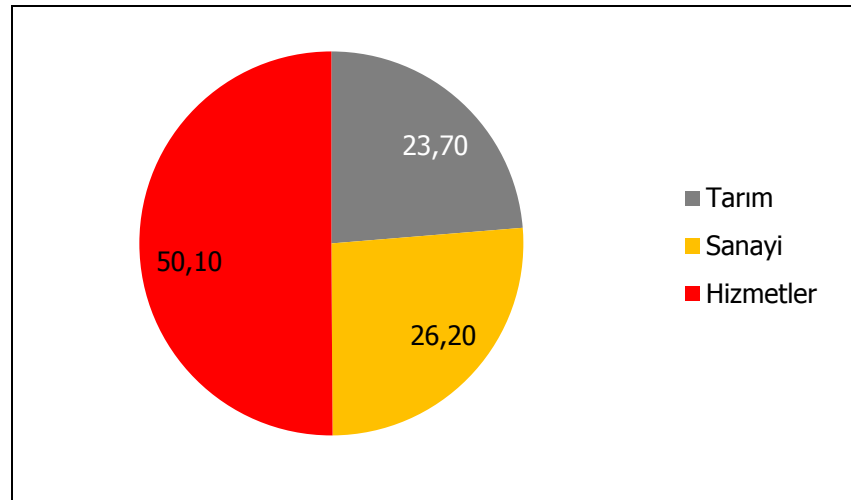
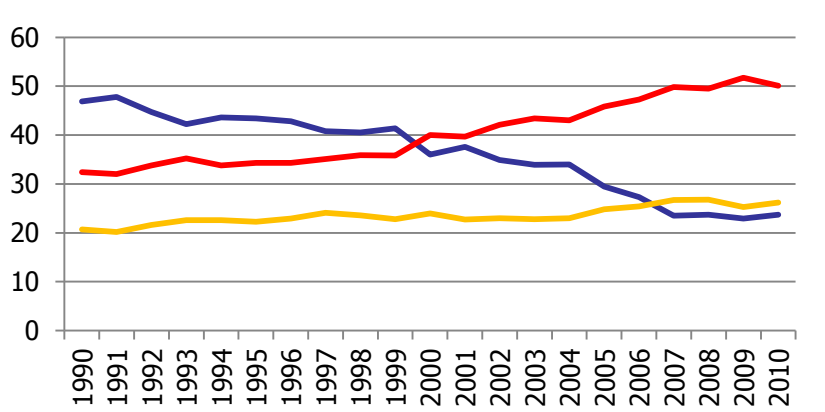
İstihdamın sektörel dağılımı (%)

İstihdamın sektörel dağılımı (%), Kore-1995, Türkiye 2010

İstihdamın sektörel dağılımı (%)

Güney Kore (1995)'de ihracatın niteliği, Türkiye (2010)'dan daha ileride

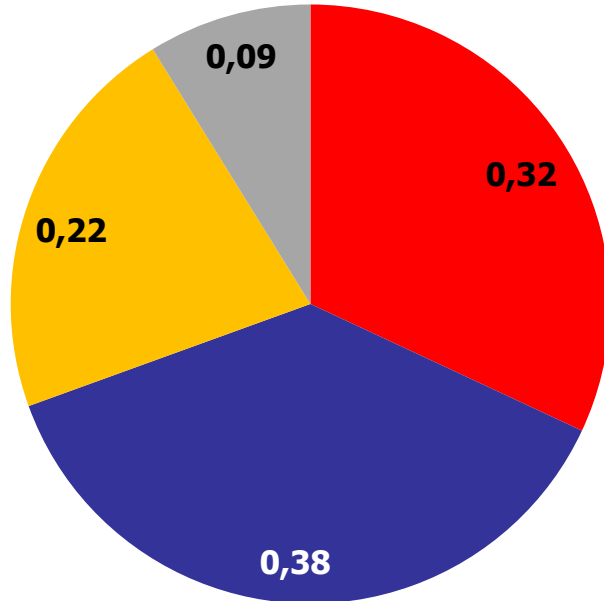

1995

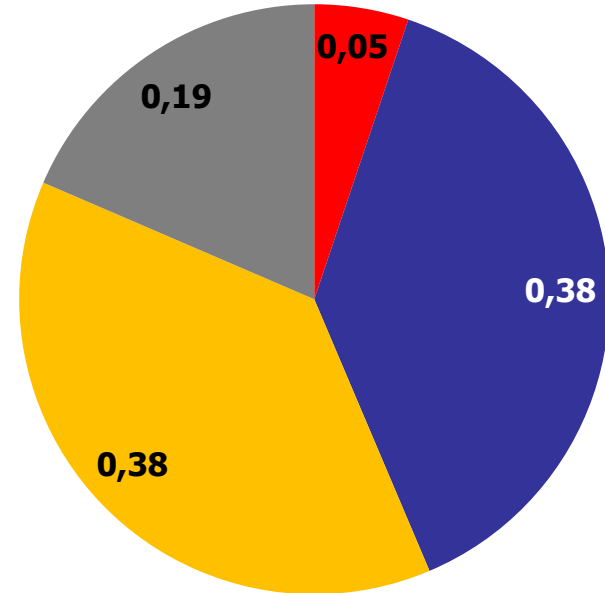

2010

İhracatın teknoloji düzeyi (%)

- Yüksek
- Orta
- Düşük
- Doğal kaynak

Türkiye, kaybettiklerini kazanabilir mi?

- Kaybedilenleri kazanmak ne yazık ki mümkün değil
- Demografik fırsatın önemli bir bölümünü heba ettik
 - Nüfusu eğitim düzeyini yeteri kadar arttıramadık
 - Kadınlarımızı işgücüne dahil edemedik
- Yapısal dönüşümde rakiplerimiz kadar hızlı hareket edemedik
 - Tarımdaki verimsizlik problemini çözemedik
 - Üretimin niteliğini, katma değerini iyileştiremedik
- Ancak, demografik fırsat devam ediyor ve yapısal dönüşüm için halen alan var gibi görünüyor
 - Eğitim, yargı, fiziki ve kurumsal altyapı vb...